

Տեղեկանք

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2019 թվականի մայիսի 16-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2019-2023 թվականների գործունեության միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» N 650-L որոշմամբ հաստատված՝ 2019 թվականին իրականացված միջոցառումների արդյունքների մասին.

21.1 Առողջ ապրելակերպի, այդ թվում՝ ծխախոտի օգտագործման եւ ծխախոտի ծխի վնասակար ազդեցության վերաբերյալ հանրային իրազեկման արշավի իրականացում (հեռուստատեսությամբ՝ հաղորդումներով, սոցիալական տեսահոլովակներով, ռադիոհաղորդաշարերի, տպագիր մամուլի եւ ցուցադրատառների միջոցով)

ՀՀ Լոռու մարզի առողջության առաջնային պահպանման ծառայություններ իրականացնող բոլոր բժշկական կազմակերպություններին տրամադրվել է ՀՀ Առողջապահության նախարարի 2013թ. դեկտեմբերի 19-ի N 3286-Ա հրամանով հաստատված «Ծխախոտային կախվածությունից բուժման և խորհրդատվության ուղեցույց»-ը՝ ազգաբնակչության շրջանում քարոզչական աշխատանքներ իրականացնելու նպատակով: «Ծխելու դեմ պայքարի և շրջակա միջավայրի պահպանության պետական ծրագրի շրջանակներում» ՀՀ Առողջապահության նախարարի 2019թ. նոյեմբերի 7-ի «Մարզերի և Երևան քաղաքի բժշկական հաստատություններին հատկացվող պաստառների բաշխացուցակը հաստատելու մասին» թիվ 3260-Լ հրամանով ՀՀ Լոռու մարզի բժշկական կազմակերպություններին են տրամադրվել հակածխախոտային պաստառներ և փակցվել են տեսանելի վայրում:

21.2. Առողջության առաջնային պահպանման օղակի թերապեւտների /ընտանեկան բժիշկների վերապատրաստման դասընթացների իրականացում՝ ծխելու դադարեցմանն ուղղված բուժման եւ խորհրդատվության վերաբերյալ 2019թ. դասընթացներ չեն իրականացվել:

23.1. «Թոքերի քրոնիկ օբստրուկտիվ հիվանդության (ԹՔՕՀ) դեմ պայքարի ռազմավարությունը հաստատելու մասին» Կառավարության որոշման նախագիծը վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը

«Թոքերի քրոնիկ օբստրուկտիվ հիվանդության (ԹՔՕՀ) դեմ պայքարի ռազմավարությունը հաստատելու մասին» Կառավարության որոշման նախագծի վերաբերյալ տրամադրվել է կարծիք

23.2. «Չարորակ նորագոյացությունների դեմ պայքարի ռազմավարությունը հաստատելու մասին» Կառավարության որոշման նախագիծը վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը

«Չարորակ նորագոյացությունների դեմ պայքարի ռազմավարությունը և ռազմավարության կատարումն ապահովող 2019-2023 թվականների միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծը ուսումնասիրվել է և առաջարկություններ չեն ներկայացվել:

23.3 Սիրտ-անոթային հիվանդությունների դեմ պայքարի միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» Առողջապահության նախարարի հրամանի հաստատում

«Վանաձորի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ում 2019թ. հուլիսի 22-ից բացվել է նոր, ժամանակակից սարքավորումներով հագեցած «Ինվազիվ կարդիոլոգիայի՝ միջամտային սրտաբանության և ինտերվենցիոնալ ռադիոլոգիայի՝ միջամտային ճառագայթաբանության» բաժանմունք, որտեղ իրականացվում են և վճարովի, և անվճար ծառայություններ՝ պետական պատվերի շրջանակներում:

24.1. «Բժշկական օգնություն եւ սպասարկում իրականացնող կազմակերպություններում բնակչությանը մատուցվող բժշկական օգնության և սպասարկման որակի բարելավման տեսլականը հաստատելու մասին» Կառավարության որոշման նախագիծը վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը «Բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող կազմակերպություններում բնակչությանը մատուցվող բժշկական օգնության և սպասարկման որակի բարելավման տեսլականը հաստատելու մասին»

ՀՀ կառավարության որոշման նախագծը ուսումնասիրվել է և առաջարկություններ չեն ներկայացվել:

24.2. «ՀՀ առողջապահական համակարգի հնգամյա զարգացման ռազմավարությունը հաստատելու մասին» Կառավարության որոշման նախագիծը վարչապետի աշխատակազմ ներկայացնելը

«Հայաստանի Հանրապետության առողջապահական համակարգի հնգամյա (2020-2025 թվականներ) զարգացման ռազմավարությունը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման նախագծը ուսումնասիրվել է և առաջարկություններ չեն ներկայացվել:

25.1. «Արտաընդերային վիրուսային հեպատիտների կանխարգելման եւ վերահսկման

2019-2023 թվականների միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» Առողջապահության նախարարի հրամանի հաստատում «Արտաընդերային վիրուսային հեպատիտների կանխարգելման և վերահսկման 2019-2023 թվականների ազգային ծրագիրը հաստատելու մասին» ՀՀ առողջապահության

նախարարի հրամանի նախագծը ուսումնասիրվել է և առաջարկություններ չեն ներկայացվել:

34.1. ՀՀ բնակչության ռիսկային խմբերի շրջանում սրբինինգային հետազոտությունների իրականացում՝ ըստ հետեւյալ հիվանդությունների՝ •հիպերտոնիա, •շաքարային դիաբետ, •արգանդի պարանոցի քաղցկեղ

Մարզի առողջապահական կազմակերպություններում իրականացվում են արգանդի պարանոցի քաղցկեղի կանխարգելման սկրինինգ /Պապ քսուք/, հիպերտոնիայի և շաքարային դիաբետի սկրինինգ:

34.2. Շարժական մամոգրաֆ սարքի ձեռքբերում եւ կրծքագեղձի սրբինինգային հետազոտությունների իրականացում ՀՀ Լոռու, Տավուշի եւ Սյունիքի մարզերի բնակչության ռիսկային խմբերի շրջանում

Կրծքագեղձի սկրինինգային հետազոտությունների իրականացման նպատակով ՀՀ Լոռու մարզում դեռևս շարժական մամոգրաֆ չի տրամադրվել:

219.3 և 219.5 կետերով առողջապահության և սոցիալական ապահովության բնագավառներում աշխատանքներ չեն իրականացվել:

80. «Համայնքների աղետներին դիմակայունության մակարդակի բարձրացում», որի 1-ին ենթակետով սահմանված է «Համայնքներին սպառնացող վտանգների դասակարգում ըստ առաջնայնության՝ վտանգների, խոցելիության և կարողությունների վերաբերյալ հաշվետվությունների հիման վրա»:

ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարության, ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրի և Աղետների ռիսկի նվազեցման ազգային պլանսֆորմ (ԱՌՆԱՊ) հիմնադրամի կողմից 2019 թվականի օգոստոս ամսից սկսվել է Ալավերդի և Թումանյան համայնքների աղետների ռիսկի կառավարման (ԱՌԿ) պլանների մշակման աշխատանքները: 2019թ. նոյեմբերի 18-29-ը ևս մեկ այց է կազմակերպվել թիրախ համայնքներ՝ նպատակ ունենալով շարունակել մշակման գործընթացը, ճշգրտել թերի տեղեկատվությունը և իր տրամաբանական ավարտին հասցնել ԱՌԿ պլանների մշակման աշխատանքները: Ներկայումս իրականացվում են որոշ խմբագրման աշխատանքներ, որոնք ավարտելուց հետո պլանների ամբողջական փաթեթները կուղարկվեն վերոնշյալ համայնքներին: Համայնքապետարաններն էլ իրենց հերթին դրանք համաձայնեցման կուղարկեն Լոռու մարզպետարան և Լոռու մարզային փրկարարական վարչություն: Նշված կառույցների համաձայնությունը ստանալուց հետո ԱՌԿ պլանները կհաստատվեն Ալավերդի և Թումանյան խոշորացված համայնքների ղեկավարների կողմից՝ 2020 թվականին:

91.4 Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներին հարակից էկոհամակարգերի և համայնքների հարմարվողականության կարողությունների ամրապնդում

Մարգահովիտ և Ֆիոլետովո համայնքներում ընթացքի մեջ է ՄԱԿ-ի «Կլիմայի փոփոխության մասին» շրջանակային կոնվենցիայի Հարմարվողականության հիմնադրամի աջակցությամբ իրականացվող «Հայաստանի բնության հատուկ պահպանվող տարածքներին հարակից էկոհամակարգերի և համայնքների հարմարվողականության կարողությունների ամրապնդում» ծրագիրը:

105.1 Ոռոգման արդիական համակարգերի ներդրման համաֆինանսավորման ծրագրի իրականացում

«Ոռոգման արդիական համակարգերի ներդրման համաֆինանսավորման» ծրագիր՝ շահառուների թիվը՝ 1 մարդ, տրամադրված փոխհատուցման գումարը՝ 252 հազար դրամ:

105.2 Հայաստանի Հանրապետությունում խաղողի, ժամանակակից տեխնոլոգիաներով մշակվող ինտենսիվ պտղատու այգիների և հատապտղանոցների հիմնման համար պետական աջակցության ծրագրի իրականացում

Նշված ծրագրից մարզում դեռևս օգտվող չի եղել:

105.3 Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսությունում կարկտապաշտպան ցանցերի ներդրման համար տրամադրվող վարկերի տոկոսավճարների սուբսիդավորման ծրագրի իրականացում

Նշված ծրագրից մարզում դեռևս օգտվող չի եղել:

105.4 Հողերի ագրոքիմիական հետազոտության և բերրիության բարձրացման միջոցառումների ծրագրի իրականացում

Հողերի ագրոքիմիական հետազոտության և բերրիության բարձրացման միջոցառման շրջանակում նախատեսված էր հետազոտել մարզի 8 համայնք, սակայն 2019 թվականի հետազոտվել է 11 համայնքի գյուղատնտեսական նշանակության 5573 հա հող: Հետազոտվող տարածքից վերցված 1955 հողանմուշում կատարվել է 4708 փորձաքննություն, կազմվել են ագրոքիմիական քարտեզներ:

105.5 Փոքր և միջին «Խելացի» անասնաշենքերի կառուցման կամ վերակառուցման և դրանց տեխնոլոգիական ապահովման պետական աջակցության ծրագրի իրականացում

ՀՀ պետական աջակցության ծրագրի շրջանակներում, ինչպես նաև Շվեյցարիայի զարգացման և համագործակցության գործակալության և Ավստրիական զարգացման գործակալության կողմից ֆինանսավորվող «Ռեզնանսավարական զարգացման գործակալություն» ՀԿ-ի կողմից իրականացվող «Անասնապահության զարգացում Հայաստանում հարավ-հյուսիս» ծրագրերի

շրջանակներում և թվով 4 ֆերմերների համաֆինանսավորմամբ մարզի Մարգահովիտ, Տաշիր համայնքներում և Բովաձոր բնակավայրում կառուցվել է թվով 4 առաջատար, <<խելացի>> անասնաշենքեր: Ներդրման գումարը կազմել է ընդամենը 226.5 մլն. դրամ, որից <<Ռազմավարական զարգացման գործակալություն>> ՀԿ-ի կողմից՝ 43.5 մլն դրամ, պետական աջակցության ծրագրի շրջանակներում՝ 40.5 մլն դրամ, մասնավոր ներդրումներ՝ 142.5 մլն դրամ, որտեղ կբուծվի շուրջ 300 գլուխ տոհմային խոշոր եղջերավոր կենդանիներ:

106.1 Հայաստանի Հանրապետությունում գյուղատնտեսական տեխնիկայի ֆինանսական վարձակալության՝ լիզինգի պետական աջակցության ծրագրի իրականացում

«Հայաստանի Հանրապետությունում գյուղատնտեսական տեխնիկայի ֆինանսական վարձակալության՝ լիզինգի պետական աջակցության» ծրագիր՝ շահառուների թիվը՝ 28 մարդ, տրամադրված 24 գյուղտեխնիկա, 21 գյուղգործիք վարկերի գումարը՝ 171 մլն.369 հազար դրամ

107.1 Պետական աջակցություն Հայաստանի Հանրապետության խաղողագործության և գինեգործության ոլորտներում վարվող պետական քաղաքականության ու զարգացման ծրագրերի իրականացմանը

Նշված ծրագրից մարզում դեռևս օգտվող չի եղել:

107.2 Գյուղատնտեսական մթերքների մեծածախ շուկայի ստեղծման ներդրումային ծրագրի մշակման նպատակով հանրապետության մարզերի տարածաշրջաններում հետբերքահավաքային կարիքների (իրացման և մթերման կետեր, պահեստարաններ, սառնարանային տնտեսություն և այլն) և մթերման կետերի ստեղծման համար անհրաժեշտ հողատարածքների և շինությունների գնահատում

Գուգարք համայնքում հիմնվել է 40 տոննա տարողությամբ սառնարանային տնտեսություն: Ներդրման գումարը կազմել է 35 մլն. դրամ, որից 13 մլն դրամը ներ է դրվել 2019թ-ն: Մարզում սառնարանային տնտեսությունների հզորությունը կազմում է 415 տոննա:

110.1 Հայաստանի Հանրապետությունում ագրոպարենային ոլորտի սարքավորումների ֆինանսական վարձակալության՝ լիզինգի պետական աջակցության ծրագրի իրականացում

«Հայաստանի Հանրապետությունում ագրոպարենային ոլորտի սարքավորումների ֆինանսական վարձակալության՝ լիզինգի պետական աջակցության» ծրագիր՝ շահառուների թիվը՝ 3 մարդ, տրամադրված վարկերի գումարը՝ 21մլն.834 հազար դրամ

113.1 Բույսերի պաշտպանության միջոցառումների իրականացում

«Բույսերի պաշտպանության միջոցառումներ» ծրագրի շրջանակներում 2019 թվականի աշնանը մարզին անհատույց հատկացվել է 498 լիտր «Բրոմադիալոն»

տեսակի մկնասպան միջոց, որով հողօգտագործողների միջոցով պայքար է իրականացվել 6225 հեկտար գյուղատնտեսական նշանակության հողատեսքերում: Գյուղատնտեսական կենդանիների պատվաստում ծրագրի իրականացում

113.2 Գյուղատնտեսական կենդանիների պատվաստում ծրագրի իրականացում

«Գյուղատնտեսական կենդանիների պատվաստում» ծրագրի շրջանակներում 2019 թվականի հունիսի 1-ի դրությամբ խոշոր եղջերավոր կենդանիների բրուցելոզ հիվանդության նկատմամբ իրականացվել է 35339 հատ ախտորոշիչ, իսկ տուբերկուլյոզի նկատմամբ 1553, սիբիրախտի՝ 70643, խշխշան պալար՝ 5646, դաբաղի՝ 69118, պաստերելյոզի՝ 45789, վարակիչ մաշկաբորբի՝ 23322 հատ կանխարգելիչ միջոցառում: Մանր եղջերավոր կենդանիների բրուցելոզ հիվանդության նկատմամբ կատարվել է 1269 հատ ախտորոշիչ միջոցառում: Խոզերի ժանտախտ հիվանդության նկատմամբ կատարվել է 27032, ձիերի սիբիրախտի՝ 362, թռչունների ժանտախտի՝ 78725 հատ կանխարգելիչ միջոցառում, ընդհանուր թվով << Լոռու մարզում իրականացվել է 358798 հատ միջոցառում:

113.3 Դաբաղ հիվանդության շճահետազոտության միջոցառումների իրականացում

«Գյուղատնտեսական կենդանիների պատվաստում» ծրագրի շրջանակներում 2019 թվականի հունիսի 1-ի դրությամբ դաբաղ հիվանդության դեմ իրականացվել է 69118 հատ կանխարգելիչ միջոցառում:

117.1 Գյուղատնտեսության ոլորտին տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման ծրագրի իրականացում

Գյուղատնտեսության ոլորտին տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման ծրագիր՝ շահառուների թիվը՝ 792, տրամադրված վարկերի գումարը՝ 3 միլիարդ 40 մլն. 350 հազար դրամ

117.2 Գյուղատնտեսական հումքի մթերումների (գնումների) նպատակով ագրովերամշակման ոլորտին տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման ծրագրի իրականացում

Գյուղատնտեսական հումքի մթերումների նպատակով ագրովերամշակման ոլորտին տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման ծրագիր՝ շահառուների թիվը՝ 6 մարդ, տրամադրված վարկերի գումարը՝ 129 մլն 949 հազար դրամ

117.3 Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության ոլորտի տնտեսական զարգացումն ապահովող հիմնական ուղղությունների 2020-2030 թվականների ռազմավարության մշակում

Գյուղատնտեսության ոլորտի տնտեսական զարգացումն ապահովող հիմնական ուղղությունների 2020-2030 թվականների ռազմավարության մշակումը ընթացքի մեջ է:

228. Ավտոմոբիլային ճանապարհներին հարող տարածքներում տեղակայված առևտրի կետերում, այդ թվում՝ հեղուկ վառելիքի, սեղմված բնական կամ հեղուկացված նավթային գազերի մանրածախ առևտրի կետերում առկա

սանիտարական հանգույցների վիճակի բարելավման ուղղությամբ շարունակականության գործընթացների ապահովում

Մարզի տարածքում առկա թվով 38, որից գործող 37 գազալցակայաններից 15-ում սանհանգույցները գտնվել են ոչ բարվոք վիճակում: Կազմակերպվել են բազմաթիվ այցեր, կատարվել են բացատրական և խորհրդատվական աշխատանքներ, որոնց արդյունքում 3 գազալցակայանում կառուցվել է նոր սանհանգույց, 8-ում սանհանգույցները բերվել են բարվոք վիճակի իսկ թվով 4 գազալցակայանների սանհանգույցներ այժմ գտնվում են ոչ բարվոք վիճակում: Դրանց վերաբերյալ գրություն է ուղարկվել ՀՀ առողջապահության և աշխատանքի տեսչական մարմնին և առաջարկվել է 4 ընկերություններում իրականացնել տեսչական ստուգումներ, որի արդյունքում նրանց նկատմամբ հարուցվել են վարչական վարույթներ և ենթարկվել են վարչական պատասխանատվության:

267.1 Միասնական երթուղային ցանցի օպտիմալ տարբերակի մշակում

Միասնական երթուղային ցանցի ձևավորման աշխատանքներն իրականացվում է ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության կողմից: Համապատասխան պահանջի դեպքում Լոռու մարզպետարանը տրամադրում է տվյալներ:

360.1 «Քաղաքաշինական ծրագրային (տարածական պլանավորման) փաստաթղթերի մշակում» 2017-2024 թվականների ծրագրի շրջանակներում

Միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթերի մշակմանն ուղղված որևէ միջոցառում չի իրականացվել: Լոռու մարզի բոլոր համայնքների խոշորացումից հետո կանդիդատներն այդ խնդրին:

367.1 «Նոր կառուցվող և գոյություն ունեցող տարբեր նշանակության շենքերի և շինությունների անձնագրավորման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը տրամադրվել է համայնքների ղեկավարներին:

Տարբեր նշանակության շենքերի և շինությունների փաստացի տեխնիկական վիճակի հետազննության և անձնագրավորման շրջանակներում Լոռու մարզի քաղաքային համայնքներում պարբերաբար թարմացվում է համայնքների վարչական սահմաններում գտնվող շենքերի և շինությունների վթարայնության աստճանների վերաբերյալ տեղեկատվությունները և ներկայացվում է Լոռու մարզպետարան: Առաջարկվել է նաև շենք շինությունների փաստացի տեխնիկական վիճակի հետազոտությունը և անձնագրավորումը իրականացնել նոր

նորմատիվատեխնիկական, մեթոդաբանական, միջազգային նորմերին համապատասխանող փաստաթղթերի և կարգերի առկայության պայմաններում, արտակարգ իրավիճակների նախարարության հետ ստեղծել մասնագիտացված աշխատանքային խմբեր, որոնք կիրականացնեն փաստագրումներ:

369.1 Աղետի գոտու բնակավայրերում երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած ընտանիքների բնակարանային ապահովմանն ուղղված պետական աջակցության ծրագրի ավարտ:

Երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած ընտանիքների բնակարանային ապահովում ծրագրով ավարտական տեսքի է բերվել նախկինում կիսակառույց մնացած 44 առանձնատներ: Ֆինանսական միջոցների տնտեսումը նշված ծրագրով կազմում է մոտ 110.8 մլն. դրամ, որով նախատեսվում է ավարտական տեսքի բերել լրացուցիչ ևս 7 անավարտության տարբեր աստիճան ունեցող կիսակառույց առանձնատներ: 2019թ.-ին նշված ծրագրով հատկացվել է ևս 452.3 մլն. դրամ և 677.9 մլն. դրամ, աշխատանքները ընթացքի մեջ են կավարտվեն 2020թ.-ին: